

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Kertészettudományi Intézet

**Gyógynövényismerő és -felhasználó szakmérnök szakirányú
továbbképzési szak**

***A Harpagophytum procumbens szerepe az Oszteoarthritisz
kezelésben***

Belső konzulens: Dr. Bernáth Jenő

Professor emeritus

Kertészettudományi Intézet/ Gyógy- és Aromanövények

Tanszék

Készítette: Vendler-Simon Katinka

B4G5EE

Levelező tagozat

Kertészettudományi Intézet

2024

Absztrakt

A *Harpagophytum procumbens*, magyarul közismert nevén ördögkarom vagy ördögcsáklya, egy dél-afrikai származású gyógynövény, amely hosszú ideje ismert gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító tulajdonságairól. Az osteoarthritisz (továbbiakban: OA) és egyéb ízületi gyulladások kezelésére egyre több beteg keresi a természetes alternatívákat, hogy elkerüljék a hosszú távú gyógyszeres kezelés mellékhatásait. Az osteoarthritisz a világ egyik leggyakoribb mozgásszervi betegsége, amely súlyos mozgáskorlátozottságot, fájdalmat és életminőség-csökkenést okoz az érintettek számára. Az OA kezelése során fontos szerep jut a gyulladás mérséklésének, mivel a betegség egyik alapvető mechanizmusa a szinoviális gyulladás és a porcanyag lebomlása. A dolgozat célja az volt, hogy feltárja az ördögkarom potenciális szerepét az OA kezelésében, és választ adjon arra a kérdésre, hogy mennyire hatékony alternatíva lehet a hagyományos terápiákkal szemben.

A vizsgálat során alapos szakirodalmi áttekintést végeztem az OA patofiziológiájáról és az ördögkarom gyulladáscsökkentő hatásmechanizmusairól. Az osteoarthritisz kialakulásában kulcsszerepet játszanak a gyulladásos citokinek, enzimek és egyéb biokémiai folyamatok, amelyek a porcanyag folyamatos lebomlásához vezetnek. Az ördögkarom gyökér kivonatában található iridoid glikozidok, különösen a harpagosid, képesek gátolni olyan gyulladásos faktorokat, mint a COX-2 és a TNF- α , amelyek szorosan kapcsolódnak a gyulladásos folyamatokhoz és a fájdalomérzet kialakulásához az OA-ban. Ezen hatások elemzése során különös figyelmet fordítottam arra, hogy az ördögkarom aktív összetevői hogyan hatnak az ízületekben zajló gyulladásos és degeneratív folyamatokra, ezáltal enyhítve a betegek fájdalmát és javítva az életminőségüket.

Az ördögkarom gyulladáscsökkentő hatásai mellett a dolgozat részletesen tárgyalja a növény klinikai vizsgálatokban dokumentált hatékonyságát. Számos kutatás és klinikai tanulmány mutatott ki pozitív eredményeket az OA kezelésében, amely során a betegek fájdalomérzete csökkent, mozgóképességük javult, és kevesebb mellékhatással kellett számolniuk a hagyományos gyulladáscsökkentőkkel összehasonlítva. Az irodalmi áttekintés során elemzésre

került a rendelkezésre álló klinikai adatbázisok, amelyek alátámasztják az ördögkarom hatékonyságát, továbbá azok a biztonsági profilok, amelyek megmutatják a növény felhasználhatóságának biztonságos kereteit.

A dolgozatban részletesen bemutatom a magyar piacon kapható ördögkarom-tartalmú étrend-kiegészítőket, összehasonlítva azok összetételét, hatóanyag-tartalmát és az alkalmazott ajánlásokat. Az összehasonlító elemzés célja az volt, hogy átfogó képet adjak a hazai fogyasztók számára a piacon elérhető készítmények minőségéről és hatékonyságáról. Az elemzés rámutatott arra, hogy a termékek között jelentős különbségek vannak a hatóanyag-tartalom tekintetében, ami a felhasználóknak segítséget nyújthat abban, hogy tudatosabb döntést hozzanak az étrend-kiegészítők kiválasztásakor.

A kutatás alapján megállapítható, hogy az ördögkarom potenciálisan fontos szerepet tölthet be az ízületi gyulladások természetes kezelésében. Az eredmények szerint az ördögkarom, különösen a harpagosid tartalmú kivonatok, hatékonyan mérsékelhetik az OA tüneteit, mint például a fájdalmat és a gyulladást, továbbá biztonságosan alkalmazhatók hosszú távon is, mellékhatások nélkül. Az ördögkarommal végzett klinikai vizsgálatok és a hivatalos európai monográfiák alapján a növény biztonságos és hatékony alternatívát nyújthat az OA kezelésére, különösen azon betegek számára, akik nem kívánnak, vagy nem tudnak hagyományos gyógyszereket használni.

Összefoglalva, a *Harpagophytum procumbens*, vagyis az ördögkarom, jelentős potenciált hordoz az osteoarthritis és egyéb gyulladásos ízületi betegségek kezelésében. Az általam végzett irodalmi áttekintés és piaci elemzés azt mutatja, hogy ez a növény valóban hasznos lehet a fájdalom és a gyulladás enyhítésében, és hozzájárulhat a betegek életminőségének javításához. Az eredmények alapján az ördögkarom sikeresen alkalmazható alternatív terápiás megoldásként, ami különösen releváns a növekvő igények fényében a természetes, mellékhatásmentes gyógymódok iránt.